Cordaid

Donateursmagazine
nr.3 najaar 2026

Zin geven

Veerle Rooze: Zie de mens. Daar begint en eindigt alles mee

Steun voor ruim 330.000 Afghanen

Waarom ebola om meer vraagt dan medische hulp

WeWork-project

Jongeren aan het werk in Oeganda

FOTOGRAFIE: CARITAS VENEZUELA

DAAROM

WAT: In de nacht van 24 juni trof een dubbele aardbeving Venezuela, de meest verwoestende aardbeving in de moderne geschiedenis van dat land. De schade is enorm, duizenden families zijn dakloos en veel gebouwen zijn verwoest.
WAAR: Dichtbevolkte gebieden in het noorden van Venezuela, waaronder Caracas en de kuststaat La Guaira.
WIE: Vrijwilligers van de lokale partner van Cordaid, Caritas Venezuela, maken voedselpakketten klaar om uit te delen. Caritas telt zo'n 30.000 vrijwilligers die aanwezig zijn in het rampgebied.
HOE: De ramp treft een land dat al jarenlang kampt met een van de grootste en langdurigste humanitaire crises in Latijns-Amerika. Vóór de aardbeving waren ruim 7,9 miljoen mensen in Venezuela afhankelijk van noodhulp. Caritas Venezuela ondersteunde toen al meer dan 60.000 kwetsbare huishoudens in 15 staten met programma's voor voedselzekerheid, inkomensondersteuning, veilig drinkwater en psychosociale zorg. Nu zijn dat er nog meer. ■

VENEZUELA

- 105.576 mensen bereikt, met vier of vijf personen per gezin.
- 15.370 voedselkits uitgedeeld met o.a. maismeel, rijst, pasta, zwarte bonen en sardientjes.
- 10.774 hygiënekits uitgedeeld met o.a. zeep, emmer, bezem, tandenborstel en tandpasta, waterzuiveringstabletten, zonnebrandcrème en toiletpapier

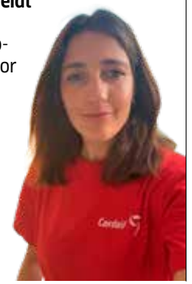
Inhoud

nr.3 najaar 2026

Kwetsbare schatkamer

De eerste keer dat ik in Libanon aankwam, had ik nooit kunnen bedenken hoeveel het land me zou aangrijpen, laat staan dat ik er zou gaan wonen. Het is een schatkamer van duizenden jaren erfgoed, prachtige natuur en een rijke cultuur. Tegelijkertijd is het land kwetsbaar door politieke en religieuze tegenstellingen en conflicten in de regio. Ondanks het staakt-het-vuren gaan de bombardementen in het zuiden door. Dit jaar raakten naar schatting een miljoen mensen ontheemd. Een kwart van de inwoners is vluchteling. Wat mij diep raakt, zijn de hulpverleners die er middenin zitten. Na jaren van oorlog zijn ook zij uitgeput. Toch blijven de partnerorganisaties van Cordaid zich onvermoeibaar inzetten voor mensen die alles zijn kwijtgeraakt. Juist dat gebaar van menselijkheid maakt in tijden van crisis het verschil. Dankzij Cordaid-donateurs kunnen mensen elkaar blijven helpen, wanneer dat het hardst nodig is.

Susanne Heukensfeldt Jansen
Noodhulpcoördinator

6
Oost-Congo kampt opnieuw met een ebola-uitbraak

20
Jelle Postma onderzoekt hoe desinformatie democratieën ondermijnt.

12
Steun voor ruim 330.000 Afghanen

14
Soedanese jongeren bieden hulp in eigen land

VERDER: **P2** Daarom **P4** Opstekers **P5** Groeten uit Nederland **P10** Vraag het Heleen, directeur Cordaid **P11** Concreet **P16** Interview met Veerle Rooze van Netwerk DAK **P19** Mijn verhaal van Christopher Musambi **P22** De Toegift **P23** Ontdek de wereld en colofon **P24** De Spreuk van Frederieke Wolbers

Op cover: Jonge Oegandeese ondernemers zetten visteeltbedrijf op. Lees meer op pagina 19.
Fotograaf: George Bush Ocen/ Cordaid

Jongeren wereldwijd in actie

Jeugd in het mondiale zuiden

Waar veel Europese landen in snel tempo vergrijzen, is het grootste deel van de wereld piepjong. De gemiddelde leeftijd in het mondiale zuiden, waar Cordaid vooral actief is, is **25 jaar**.

Zuid-Soedan
laat deze jonge bevolkingsopbouw misschien wel het duidelijkst zien. Het land behoort tot de **allerjongste landen ter wereld** en de **gemiddelde leeftijd ligt er rond de 19 jaar.** Tegelijkertijd is de **levensverwachting er met 57,7 jaar** een van de laagste ter wereld.

Juist die jonge bevolking biedt kansen.
Jongeren hebben de energie en ambitie om hun situatie te verbeteren, maar vaak ontbreken middelen en mogelijkheden. Met het juiste steuntje in de rug kunnen zij zelf bouwen aan een betere toekomst.

Zuid-Soedanese jongeren pakken podium met korte films

Zuid-Soedan, al jaren geteisterd door conflict en armoede, is naast een van de fragielste landen ter wereld, ook een land met de jongste bevolking. Toch komen jongeren zelden aan het woord in het beleid of in de media. In het project 'Young People Behind Cameras' nemen Zuid-Soedanese jongeren het heft in handen. Dit initiatief leert ze te filmen en hun eigen verhaal te vertellen, in plaats van dat anderen dat voor hen doen. Ondanks de slechte internetverbinding en beperkte apparatuur maakten de deelnemers na de training een reeks korte films over onderwerpen die hen rechtstreeks raken - zoals werkgelegenheid, ongelijkheid en veiligheid - met name voor vrouwen.
Tijdens een feestelijke lancering in Juba presenteerden de jonge makers hun werk aan maatschappelijke organisaties, diplomaten en VN-vertegenwoordigers. Hun boodschap: geef jongeren een podium en vertrouwen, dan vertellen zij zelf hoe hun toekomst eruitziet.
Ook kijken? Scan de QR-code.

STUDENTEN MAKEN SPEL OVER ONTWIKKELINGS-SAMENWERKING

Vijf studenten van de Rijksuniversiteit Groningen hebben in opdracht van Cordaid en Oxfam Novib een bijzonder spel ontwikkeld. Het studententeam creëerde een simulatie die laat zien hoe internationale samenwerking écht werkt. Spelers verdelen zich over twee landen, Nederland en de Democratische Republiek Congo, en kruipen in de rol van een minister of oppositielid. Vervolgens moeten ze keuzes maken, reageren op onverwachte crises en overleggen met elkaar.
Zo ervaren de spelers hoe een goede relatie beide landen ten goede kan komen en dat ontwikkelingssamenwerking om veel meer draait dan 'een zak geld geven'. Langdurige relaties helpen namelijk om ingewikkelde problemen op te lossen, zoals klimaatverandering en migratie. Op de achterkant van het blad vertelt een van de studentes haar verhaal. ■

Groeten uit Nederland

FOTOGRAFIE MERLIJN DOORMENIK

Buitenbeentje Kiza leeft tussen twee werelden

Kiza Magendane is schrijver, politicoloog en maatschappelijk ondernemer. Hij werd geboren in de Democratische Republiek Congo en kwam in 2007 als minderjarige vluchteling naar Nederland. Hij schrijft onder meer voor NRC en De groene Amsterdammer en is auteur van 'Met Nederland in therapie.' Zijn werk draait om burgerschap, identiteit en democratie.

'Ik ben gevormd door pijn en liefde. Door Oost-Congo, waar ik geboren ben. Door mijn oma die mij opvoedde en over mij waakte. Door oorlog en vluchtelingenkampen. En door Nederland waar het lot mij bracht toen ik veertien was. Ik ben gevormd door gemis.
Plekken, mensen en ontmoetingen maakten en maken mij tot wie ik ben. Dat stopt nooit. Ik ben nooit af. Nooit heel.
Ik ben een tussenpersoon. Een buitenbeentje. Een twijfelaar.
Ik omarm het ongemak van de stilte en de frictie. Ik omarm de vloek en de zegen van een leven tussen werelden.
Die positie heeft me geleerd om meer te zien dan de verschillen tussen mensen en werelden. Om genuanceerd te denken. Om in de wirwar van de wereld te zien hoe wij allemaal elkaars gelijken zijn. Mensen geraakt door liefde en verlies. Wondgenoten.
Ik hunker naar mijn oude ik. Naar de jonge Kiza die er was voordat grote gebeurtenissen alles op z'n kop zetten. Voordat ik een overlever werd. Ik hunker naar een ruimte waar ik helemaal mezelf kan zijn. Ik hunker naar een thuis. En ik hunker naar een samenleving waar iedereen zich thuis kan voelen. Geborgen. Waar je wezen niet wordt herleid tot je prestatie, je productie, je consumptie, je oordeel. Geen gepolariseerde samenleving met een debatcultuur, maar een samenleving met een luistercultuur en een gedeelde toekomst. Thuis in je lichaam. In je gezin. In de klas. Thuis op straat. Thuis in je land. Thuis in de wereld.
Laten we die ruimte samen maken. In het gesprek met elkaar. En door op te staan als onrecht een thuis onmogelijk maakt. Voor wie dan ook.' ■

Meer weten over Kiza: kizamagendane.nl

Snelle opsporing, goede voorlichting en tijdige behandeling zijn van levensbelang bij de Bundibugyo-variant.

Waarom ebola om meer vraagt dan medische hulp

Het oosten van de DRC kampt opnieuw met een ebola-uitbraak. Mede dankzij uw steun kunnen Congolese hulpverleners gemeenschappen voorlichten, zichzelf beschermen en besmettingen voorkomen. Dat is hard nodig in een regio waar oorlog, armoede en wantrouwen de bestrijding van het virus sterk bemoeilijken.

Veruit de meeste besmettingen zijn vastgesteld in de provincie Ituri, maar ook de provincies Noord- en Zuid-Kivu zijn getroffen. In september waren ruim 6.757 mensen besmet geraakt en ongeveer 3.267 overleden. Volgens de WHO liggen de werkelijke aantallen waarschijnlijk hoger.
Hoewel de huidige uitbraak van het Bundibugyo-virus kleiner is dan de West-Afrikaanse ebola-epidemie van 2013-2016, behoort zij tot de snelst groeiende ebola-uitbraken ooit.

Virusuitbraak in oorlogsgebied
Dat heeft alles te maken met de omstandigheden waarin het virus zich verspreidt. Door het aanhoudende geweld zijn sommige dorpen nauwelijks bereikbaar. Mensen slaan op de vlucht of melden zich uit angst of wantrouwen niet of laat bij een gezondheidscentrum. Bovendien is deze virusvariant minder bekend en lijken de eerste symptomen sterk op malaria.

‘De meeste mensen hier hebben zo goed als niets: geen werk, nauwelijks ziekenhuizen’

‘De eerste verdachte gevallen waren in maart,’ vertelt dokter Immaculée Mulamba Amisi, arts en gezondheidscoördinator van Cordaid in Oost-Congo. ‘Maar de uitbraak werd pas op 18 mei officieel afgekondigd. In die weken is kostbare tijd verloren gegaan.’

Geen vaccin, wel een aanpak
Een goedgekeurd vaccin tegen deze Bundibugyo-variant is nog altijd niet beschikbaar. Juist daarom zijn snelle opsporing, goede voorlichting en tijdige behandeling van levensbelang.
Dat maakt de inzet van Congolese gezondheidswerkers, gesteund door Cordaid, belangrijker dan ooit.
Sinds de officiële afkondiging maakt Immaculée namens Cordaid deel uit van de nationale Ebola Taskforce. Daarnaast begeleidt zij medische teams in het snel herkennen en diagnosticeren van nieuwe besmettingen. ‘We roeien met de riemen die we hebben,’ zegt ze. ‘Maar we boeken resultaten.’

Immaculée Mulamba Amisi

'Ebola is onderdeel van een totaalcrisis'
Ituri, het epicentrum van de uitbraak, is een mijnbouwstreek die ooit ook één van Congo’s vruchtbaarste landbouwgebieden was. Tegenwoordig kenmerken geweld, droogte en armoede de regio.
‘De meeste mensen hier hebben bijna niets: geen werk, nauwelijks ziekenhuizen en scholen, en vaak onbegaanbare wegen. Door droogte en geweld is bovendien de landbouw zo goed als stilgevallen,’ vertelt Lisette Ridja-van 't Klooster, programmadirecteur van Cordaid in Congo. ‘Intussen maken ze de ene geweldsgolf na de andere mee. Ebola is in Ituri onderdeel van een totaalcrisis,’ benadrukt Lisette. ‘Geweld, onveiligheid, economische problemen, groeiende honger én een medische crisis versterken elkaar.’

Wantrouwen kost levens
Wat de ebolarespons extra moeilijk maakt, is het gebrek aan vertrouwen. ‘De gemeenschappen die nu door de ebolacrisis worden geraakt, zijn al jaren door buitenstaanders, inclusief de eigen overheid, óf in de steek gelaten, óf uitgebuit en bedreigd,’ legt Lisette uit. ‘Als er dan ineens onbekenden in witte pakken hun dorpen binnenkomen en overleden familieleden ophalen, is het niet vreemd dat ze dat

Lokale teams opleiden werkt veel beter dan mensen van buitenaf invliegen.

Ebola verspreidt zich minder gemakkelijk dan corona, maar indammen bij de bron blijft cruciaal.

niet zomaar accepteren.'
Wantrouwen afdoen als bijgeloof doet volgens haar geen recht aan de situatie. 'Als je zolang zoveel hebt meegemaakt en totaal aan je lot bent overgelaten, dan is wantrouwen niet meer dan logisch. Ook tegenover mensen die goeds in de zin hebben.'
Zelfs in Nederland, merkt ze op, leidde de coronapandemie tot spanningen en wantrouwen, ondanks een goed functionerende overheid en gezondheidszorg. 'Stel je voor hoe dat is in een gebied waar die basis al jarenlang ontbreekt.'

Lisette Ridja-van 't Klooster

Vertrouwen win je stap voor stap
Voor Immaculée begint een succesvolle ebolabestrijding met luisteren. 'Goede voorlichting is ook een kwestie van meer vertrouwen in zorgverleners. Alles begint met goed luisteren naar de grieven, zorgen en wensen van de gemeenschap.'
Sommigen geloven dat ebola een vloek is of vrezen besmetting in behandelcentra. Traditionele begrafenisrituelen, zoals het wassen van de overledene, vergroten de kans op verspreiding.
Daarom werkt Cordaid samen met religieuze leiders, jongerenleiders en andere mensen met aanzien. Zij leggen uit waarom medeburgers zich bij de eerste ziekteverschijnselen moeten laten onderzoeken. En waarom overleden familieleden respectvol én veilig begraven moeten worden.
Deze aanpak werkt. Zo raakte een dominee tijdens een kerkdienst besmet toen hij een zieke de hand oplegde en voor hem bad. Toen hij klachten kreeg, liet hij zich onderzoeken, ging vrijwillig in isolatie en

'Alles begint met goed luisteren naar de grieven, zorgen en wensen van de gemeenschap'

sprak daar open over in zijn gemeenschap. Inmiddels is hij genezen.
'Zulke rolmodellen helpen het gezondheidssysteem enorm,' aldus Immaculée.

Lokale hulpverleners maken het verschil
Cordaid werkt al tientallen jaren in Oost-Congo. Daardoor konden we met Congolese partnerorganisaties snel na de uitbraak in actie komen. Met steun van onze Nederlandse donateurs versterkt Cordaid gezondheidscentra in Ituri en Noord- en Zuid-Kivu, die samen zo'n 40.000 mensen bedienen. Het geld gaat naar beschermingsmiddelen voor zorgverleners, voorlichting in dorpen en de coördinatie van de ebolabestrijding.
'De noden zijn zó groot, dat alles wat we doen onmiddellijk impact heeft,' aldus Lisette. 'Met relatief weinig kunnen we een gezondheidscentrum echt versterken.' Die steun helpt niet alleen ebolapatiënten maar ook zwangere vrouwen, kinderen met malaria of mazelen en andere patiënten.
'Congolese professionals doen het werk,' benadrukt Lisette. 'Zij kennen de mensen, spreken de taal en begrijpen de lokale context. Wij zorgen dat zij de middelen krijgen.'
Immaculée ziet daarin een belangrijke les uit eerdere ebola-uitbraken. 'Lokale responsteams opleiden werkt veel beter dan mensen van buitenaf invliegen. Dat laatste wekt alleen maar achterdocht.'

'Dankzij voorlichting melden mensen zich eerder'

Een lange adem
Ook armoede speelt ebolabestrijding parten. Wie besmet is of direct contact heeft gehad met een patiënt, moet 21 dagen in isolatie. Maar voor veel gezinnen is dat financieel niet op te brengen.
'Je kunt van ouders moeilijk verwachten dat ze hun kinderen laten verhongeren door niet te gaan werken,' vertelt Lisette. 'Dat is de werkelijkheid waarin veel families leven.'
Toch ziet Immaculée vooruitgang. 'Dankzij voorlichting melden mensen zich eerder, werken gemeenschappen beter mee aan contactonderzoek en kiezen meer families voor een veilige behandeling. En voor een veilige begrafenis van hun dierbaren.'
Infectieziekten houden zich niet aan landsgrenzen. Ebola verspreidt zich minder gemakkelijk dan corona, maar indammen bij de bron blijft cruciaal, voor de mensen in Oost-Congo én voor de rest van de wereld. Dat is precies wat Congolese hulpverleners doen. Elke dag opnieuw. ■

CORDAID IN OOST-CONGO

40.000 mensen
krijgen voorlichting over ebola en hoe besmetting kan worden voorkomen.

4 gezondheidscentra
worden uitgerust met voorzieningen voor veilig handenwassen. Ze ontvangen complete pakketten met beschermende kleding en andere beschermingsmiddelen voor zorgverleners.

10.000 mensen
krijgen psychosociale eerste hulp, bijvoorbeeld na ziekte, overlijden of andere ingrijpende gebeurtenissen.

Doel:
het aantal nieuwe besmettingen door verspreiding binnen de gemeenschap met minimaal 30% terugdringen.

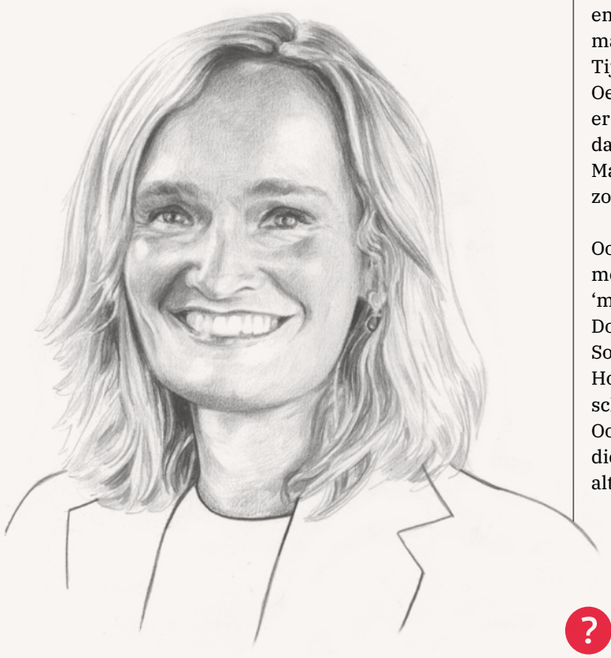
Vraag het Heleen van den Berg, algemeen directeur van Cordaid

Waarom raakt oorlog ons allemaal?

Najaar 1944. Zeeuws-Vlaanderen, mijn geboortestreek, staat op z'n kop. Terugtrekkende Duitse troepen blazen bruggen en wegen op. Midden in de nacht vlucht een gezin met paard en wagen van Terneuzen naar Kloosterzande. Vader fietst voor de kar uit, zijn zevenjarige dochter achterop. Moeder tilt het jongste kind, een baby van een paar maanden, met kinderwagen en al op de kar. Die baby was mijn moeder.
De Slag om de Schelde. Het lijkt lang geleden. Maar elke familie in Nederland draagt de Tweede Wereldoorlog nog met zich mee. In verhalen die van generatie op generatie zijn doorgegeven.
Die pijn en de afschuw voor oorlog werden een fundament onder het Nederland van nu. Ze zitten in onze nationale rituelen, onze afkeer van autoritaire leiders, onze democratische rechtsstaat. In onze steun voor internationale samenwerking. In de EU als vredesproject.
Maar nu voelt oorlog weer akelig dichtbij. In Oekraïne. In Gaza. Via cyberaanvallen, sabotage en desinformatie in eigen land.
Oorlog is niet langer alleen een strijd om grondgebied. Steeds vaker wordt oorlogsdreiging een middel om economieën onder druk te zetten, macht te vergroten, critici in het gareel te houden of miljardendeals af te dwingen. Diplomatie en onderhandelen hebben plaats gemaakt voor dreigen.
Tegen die wereld verzet ik mij.

Oorlog is de ultieme uitdrukking van 'verdeel en heers': mensen tegenover elkaar zetten om macht te behouden. Het werk van Cordaid is juist gestoeld op geheel andere beginselen. Door dialoog te bevorderen en te investeren in democratisch bestuur, zorg en onderwijs, bouwen we aan samenlevingen waarin macht wordt gedeeld, niet opgelegd.
Tijdens mijn reizen voor Cordaid, bijvoorbeeld in Oekraïne, zie ik hoe oorlog mensen tekent. Ik sprak er met veteranen die mentaal zo beschadigd zijn dat samen leven met hun gezin nauwelijks nog lukt. Maar ik zie ook hoe familie, gemeenschap en goede zorg levens helpen herstellen.

Ook in onze taal kunnen we daaraan bijdragen. Door mensen niet te laten verdwijnen achter woorden als 'migratiestromen', 'asielzoekers' of 'vluchtelingen'. Door de gezichten achter de cijfers te blijven zien. Soms denk ik terug aan dat kleine meisje op die kar. Hoe haar ouders maar één ding wilden: haar beschermen. Dat dat gelukt is. Dat ik daardoor besta. Oorlog begint met macht. Vrede begint met mensen die elkaar vasthouden. Tachtig jaar later is dat nog altijd de keuze waarvoor we staan. ■

ILLUSTRATIE MIREILLE SCHAAP

Ook een vraag aan Cordaid?
Stel hem aan redactie@cordaid.nl

Geweld, armoede en natuurrampen raken dagelijks miljoenen mensen.
Cordaid biedt noodhulp en werkt aan structurele oplossingen.
Lees hier over hulpacties in Nepal, Oekraïne en Libanon.

Verwoestende overstroming in Nepal

Op 26 augustus sloeg het noodlot flink toe in Nepal. In de Himalaya trad een gletsjermeer buiten zijn oevers. Een metershoge stroom van water en modder stortte vervolgens de lagergelegen valleien in. Honderden mensen kwamen om en duizenden werden vermist. Anderen zochten radeloos naar hun dierbaren.
Caritas Nepal kwam direct in actie om de getroffen gemeenschappen te ondersteunen. Zij deelden voedsel, drinkwater, kleding, hygiëneproducten, tenten en dekens uit. Ook werden keukenspullen, lampen op zonne-energie en educatieve materialen verstrekt. Deze hulp zal nog lange tijd nodig zijn.

Schooltas vol hoop voor kinderen in Oekraïne

Voor Oekraïense kinderen is oorlog onderdeel van het dagelijks leven. Jaarlijks brengen zij ongeveer 900 uur door in schuilkelders. Luchtalarmen, onderbroken nachten en onzekerheid zijn een constante. Daarom is de schooltas meer dan een tas met schoolspullen. Kleine extra's, zoals een armbandje en een kaartje met ontspanningsoefeningen, bieden afleiding en steun. Yullia Prudnyk van Caritas Oekraïne, die de schooltassen uitdeelt: 'De oorlog kunnen we niet wegnemen, maar we kunnen kinderen wél helpen sterker te staan.'

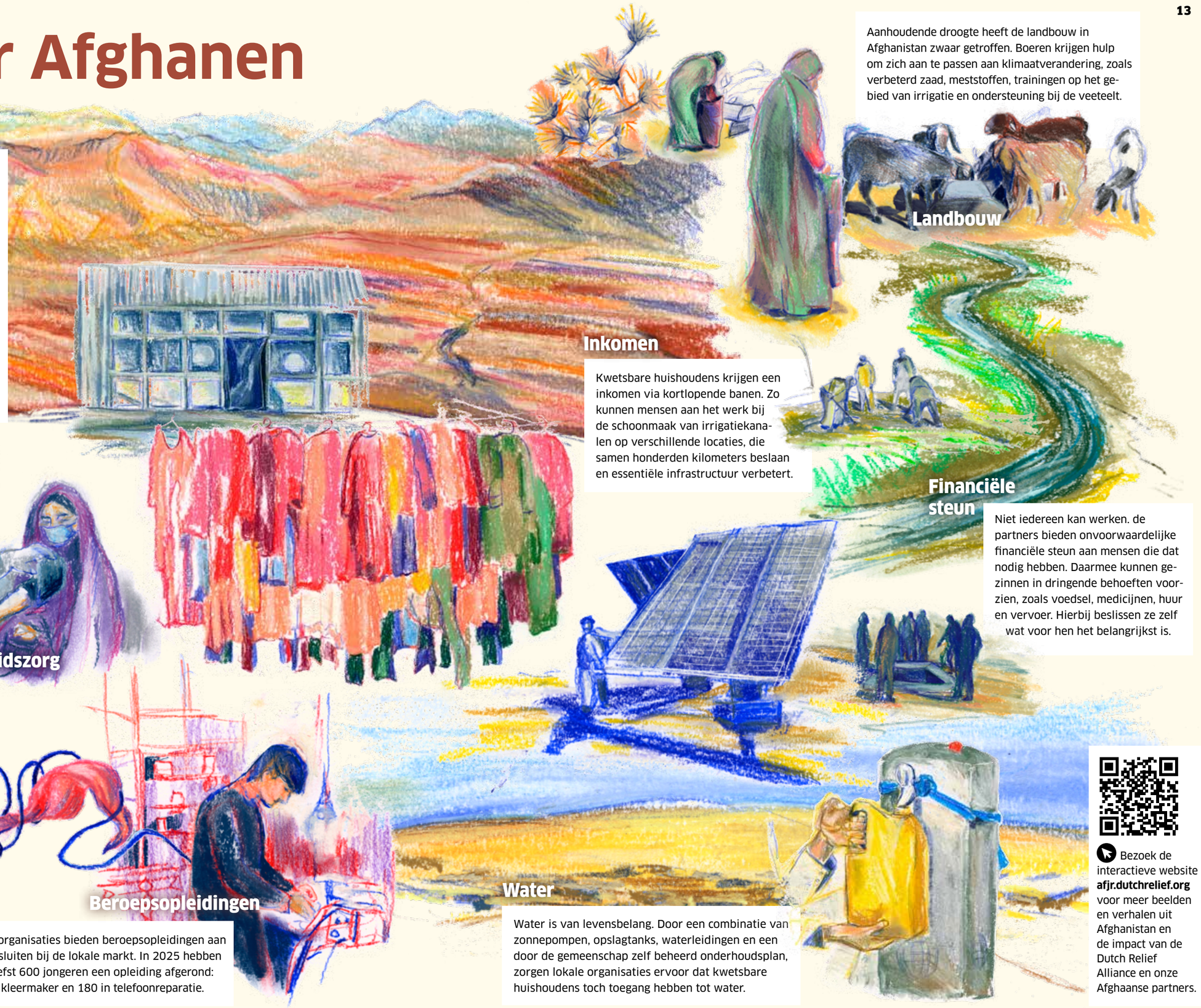
Hulp aan Libanon gaat onverminderd door

De oorlog in het Midden-Oosten raakt ons allemaal. Hoge brandstofprijzen, dreigende voedseltekorten en vluchtelingenstromen. Wij helpen mensen die hard geraakt worden, zoals in Libanon. Meer dan 1 miljoen mensen zijn op de vlucht, onder wie veel kinderen. Een medewerker van Caritas Libanon: 'Juist nu is wereldwijde solidariteit van onschatbare waarde, zodat we deze levensreddende hulp kunnen blijven bieden én uitbreiden voor de mensen die ons het hardst nodig hebben.' Deze hulp bood onze partner Caritas Libanon: voedselvoorziening aan ruim 10.000 mensen, medische zorg en psychosociale hulp. ■

Steun voor Afghanen

ILLUSTRATIE KYRA SACKS

Afghanistan staat nog altijd onder enorme druk. Toenemende armoede, extreme droogte, groeiende voedselonzekerheid en de inperking van vrijheid van vooral vrouwen maken het de Afghanen steeds moeilijker in hun basisbehoeften te voorzien. De internationale gemeenschap heeft haar aanwezigheid grotendeels teruggeschroefd. Maar de partners van de Dutch Relief Alliance, waarvan Cordaid onderdeel is, blijven er actief en bereikten alleen al in 2025 meer dan 330.000 mensen.

Landbouw

Aanhoudende droogte heeft de landbouw in Afghanistan zwaar getroffen. Boeren krijgen hulp om zich aan te passen aan klimaatverandering, zoals verbeterd zaad, meststoffen, trainingen op het gebied van irrigatie en ondersteuning bij de veeteelt.

Inkomen

Kwetsbare huishoudens krijgen een inkomen via kortlopende banen. Zo kunnen mensen aan het werk bij de schoonmaak van irrigatiekanalen op verschillende locaties, die samen honderden kilometers beslaan en essentiële infrastructuur verbetert.

Financiële steun

Niet iedereen kan werken. de partners bieden onvoorwaardelijke financiële steun aan mensen die dat nodig hebben. Daarmee kunnen gezinnen in dringende behoeften voorzien, zoals voedsel, medicijnen, huur en vervoer. Hierbij beslissen ze zelf wat voor hen het belangrijkst is.

Gezondheidszorg

Op het platteland van Afghanistan is weinig toegang tot goede gezondheidszorg. De lokale partners renoveren en ondersteunen centra voor eerstelijnsgezondheidszorg, integreert essentiële zorg diensten en zorgt dat bekwaam personeel in moeilijke omstandigheden in dienst kan blijven.

Beroepsopleidingen

Lokale organisaties bieden beroepsopleidingen aan die aansluiten bij de lokale markt. In 2025 hebben maar liefst 600 jongeren een opleiding afgerond: 420 als kleermaker en 180 in telefoonreparatie.

Water

Water is van levensbelang. Door een combinatie van zonnepompen, opslagtanks, waterleidingen en een door de gemeenschap zelf beheerd onderhoudsplan, zorgen lokale organisaties ervoor dat kwetsbare huishoudens toch toegang hebben tot water.

Bezoek de interactieve website **afjr.dutchrelief.org** voor meer beelden en verhalen uit Afghanistan en de impact van de Dutch Relief Alliance en onze Afghaanse partners.

Soedanese vrijwilligers zetten hulpposten op

Terwijl de wereld weinig aandacht besteedt aan de crisis in Soedan, hebben ijverige vrijwilligers daar een landelijk netwerk van Emergency Response Rooms (ERR) gevormd. Dit zijn buurtinitiatieven die hulp organiseren voor de door oorlog getroffen bevolking. Deze hulpposten zijn zelfsturend, met amper bureaucratische rompslomp, en bieden steun die aansluit bij de behoeften van de lokale gemeenschap. De ERR's laten zien hoe lokaal geleide hulp de weg van de toekomst is.

FOTOGRAFIE CAITLIN KELLY

ALSANOSI ADAM JOURNALIST EN BETROKKEN BIJ DE OPRICHTING VAN EMERGENCY RESPONSE ROOMS

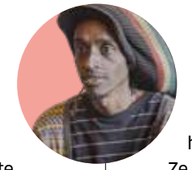
‘Wij blijven elkaar altijd steunen’

'Toen de crisis begon, wilde iedereen helpen, of je nu journalist, arts of financieel expert was; je zette alles opzij en kwam gewoon opdagen. Dat is typisch voor Soedan; als er een probleem is, komen we samen en doen we er iets aan. Andere buurten begonnen ons model over te nemen en al snel groeide het uit tot een landelijk netwerk.
Het laat zien dat lokaal geleide hulp de juiste aanpak is. Het is vaak moeilijk voor internationale organisaties om de crisisgebieden te bereiken. Voor ons is dat geen probleem: we zijn er al! We hebben 700 noodhulpposten, meer dan 26.000 vrijwilligers en technische teams. Als een organisatie ons wil steunen, zoals Cordaid, hoeft ze alleen maar gebruik te maken van de infrastructuur die we al hebben opgebouwd.
Het mooie is: bij deze aanpak wordt het geld optimaal besteed en maak je gebruik van lokale kracht en initiatief.
Het begint met een behoefteanalyse en een budget, gecombineerd in één formulier dat door de gemeenschap wordt opgesteld. Een gekozen commissie beoordeelt dit vervolgens. Dat zijn mensen die de lokale broodprijs kennen, dus ze zien meteen of er iets niet klopt.
De hulppost dient uiteindelijk een financieel rapport in met bonnen voor elke transactie, gevolgd door een programmaverslag waarin wordt uitgelegd wat er is gedaan, wat er is veranderd en wat wel en niet heeft gewerkt, met foto's en video's als bewijs. Ten slotte houdt een onafhankelijke organisatie toezicht op het werk.
Ook al is ons initiatief succesvol, voor Soedan ziet het er erg slecht uit. Maar ik wil niet pessimistisch zijn. Ik blijf hoopvol dat de oorlog zal eindigen en dat de situatie zal verbeteren. Wat ik in ieder geval zeker weet: Soedanese gemeenschappen zullen elkaar altijd blijven steunen.'

HAJOOJ KUKA VRIJWILLIGER BIJ EEN EMERGENCY RESPONSE ROOM

‘Je kunt ons niet tegenhouden’

'De ERR's zijn net als water. We zijn met zoveel. Je kunt ons niet stoppen, want als je dat probeert, verplaatsen we ons naar elders, net als water. Soedan kent de ergste humanitaire crisis ter wereld. We hebben hulpposten door heel het land. Sommige zijn ontstaan vanuit de behoefte aan gezondheidszorg, andere omdat er geen middelen waren, zoals gas om te koken, en weer andere zijn opgericht om mensen te helpen bij evacuaties. We zijn geen traditionele ngo (niet-gouvernementele organisatie). We hebben geen hoofdkwartier. Geen officiële leiding. Ze kunnen ons dus niet opsporen en sluiten, als ze dat zouden willen. We zullen doorgaan, want er is nog veel behoefte aan hulp. We gaan door voor onze families. Nogmaals, we zijn als water: we zijn overal, we geven waar we kunnen. Je kunt ons niet tegenhouden.' ■

DE VERGETEN OORLOG IN SOEDAN

Sinds april 2023 zijn paramilitairen en het Soedanese regeringsleger verwikkeld in een bloedige machtsstrijd. Steden als Khartoem en El-Fasher liggen in puin. Burgers worden systematisch aangevallen: er zijn meldingen van massamoorden, etnische zuiveringen en seksueel geweld. Miljoenen mensen zijn ontheemd in eigen land en hebben geen of weinig toegang tot voedsel, water en gezondheidszorg.

19,5 miljoen
mensen in Soedan hebben te maken met ernstige voedselonzekerheid

135.000
mensen verkeren in hongersnood

825.000
kinderen onder de 5 jaar dreigen ernstig ondervoed te raken

700
ERR's opgericht door heel Soedan

26.000
vrijwilligers zetten zich in voor hun directe omgeving

12 miljoen
mensen bereikt met steun via de ERR's

VEERLE ROOZE,
DIRECTEUR NETWERK DAK

‘Zie de mens. Daar begint en eindigt alles mee’

Nieuwjaarsmaaltijd, georganiseerd door de Stichting Kerk & Buurt, in de Nassaukerk te Amsterdam

Jaarlijks bieden organisaties van Netwerk DAK meer dan 60.000 mensen in kwetsbare posities een plek waar ze welkom zijn. Duizenden vrijwilligers organiseren er gezamenlijke maaltijden, huiswerkbegeleiding, voedsel- en noodhulp en meer. Met steun van Cordaid. ‘Samenwerken is geen luxe, maar noodzaak’, aldus Veerle Rooze die aan het roer staat van Netwerk DAK.

Sinds 2022 leidt Veerle Rooze (47) de organisatie Netwerk DAK. De Vlaamse, moeder van twee dochters, studeerde theologie en bedrijfskunde. 'Door Aandacht Kracht' – waar DAK voor staat – is voor haar meer dan een naam. Het vat samen waar zij en duizenden anderen iedere dag aan werken: een samenleving waarin niemand wordt afgeschreven.

Hoe ben je in dit werk terechtgekomen?
‘Ik ben geboren en opgegroeid bij Brussel, in een protestants nest. Na twee universitaire studies voelde ik me een hoofd op pootjes. Pas toen ik in een gevangenis ging werken voor een stichting die nazorg verleent aan ex-gedetineerden, leefde ik weer op. Daarna ging ik aan de slag bij een diaconale organisatie in Lelystad. Dat voelde als mijn wereld. Een wereld die mij aanspreekt op mijn mens-zijn.’

Wat is er zo bijzonder aan die wereld?
‘Als iemand na een gevangenisstraf aanklopt bij een inloophuis, is de eerste reactie: heb je een plek om te slapen, een warme jas, iets te eten? Mensen zijn er belangeloos voor anderen die zich durven tonen in hun kwetsbaarheid. Die ervaring heeft ook mij veranderd. Ik had nooit het gevoel dat ik iets goeds deed voor een ander. Ik voedde mijn eigen ziel door het leven te delen met anderen.’

Veerle Rooze

Wat doet Netwerk DAK, en waarom is jullie werk juist nu zo belangrijk?
‘Onze leden zijn onafhankelijke maatschappelijke organisaties, vaak met kerkelijke wortels. Ze creëren

'Onze inloophuizen zijn plekken van hartverwarmende gezelligheid'

presentieplekken waar mensen er zijn voor elkaar. We waren altijd het vangnet onder het vangnet. Maar door een terugtrekkende overheid, lange wachtlijsten, een krappe woningmarkt en stijgende kosten lukt dat niet meer. Steeds meer mensen vallen buiten de boot, wij raken overbelast, spanningen lopen op. Maar dat is niet het hele verhaal. Onze inloophuizen zijn óók plekken van hartverwarmende gezelligheid. Ik heb nog nooit zoveel gelachen als in een inloophuis. Juist daarom versterken we elkaar in Netwerk DAK. In onze gemeenschappen zijn zoveel mensen die kwetsbaar worden gemaakt door falende systemen. We willen, meer dan vroeger, misstanden signaleren en een tegengeluid laten horen.’

‘In onze gemeenschappen zijn zoveel mensen die kwetsbaar worden gemaakt door falende systemen’

Voor wie zijn jullie er en hoe luidt dat tegengeluid?
‘Onze basis is: zie de mens. Daar begint en eindigt alles mee. Wij weigeren in labels of categorieën te denken. Wie je ook bent, waar je ook vandaan komt: we zijn er voor je als jij dat wilt.

Boottocht, georganiseerd door Diaconaal Centrum de Bakkerij in Leiden voor inwoners die een steuntje in de rug kunnen gebruiken

Mensen in kwetsbare posities worden steeds vaker met wantrouwen benaderd. Bij veel loketten moeten ze eerst bewijzen dat ze recht hebben op hulp. Bij ons begint iedere ontmoeting met één simpele boodschap: goed dat je er bent. Dat vertrouwen werkt. Ik denk aan die jonge vrouw die altijd binnenkwam met een hoody diep over haar gezicht. Niemand drong zich aan haar op. Langzaam ging die capuchon af. Acht jaar later is ze kok en nog veel meer in hetzelfde inloophuis. Hoe dat kan? Omdat ze niet met wantrouwen werd benaderd, maar met nieuwsgierigheid. Je bent oké, ook met een hoody in een hoekje.'

Netwerk DAK wil steeds nadrukkelijker ook een proteststem laten horen. Waarom?
'Als steeds meer mensen in de marge van de samenleving belanden, moeten we duidelijker signaleren wat er misgaat. Ons doel is niet om er te zijn voor steeds meer mensen. Ons doel is een rechtvaardige samenleving. Daarom staan we én met onze voeten in de klei, naast mensen, én richten we ons tot beleidsmakers. Én de winterjas, omdat die helaas nodig is, én de proteststem. Het is de kern van de diaconie: gerechtigheid én barmhartigheid. In onze inloophuizen koken, eten en leven mensen samen die elkaar anders misschien nooit zouden ontmoeten. Van mensen die PVV stemmen tot mensen zonder verblijfspapieren. Die verbondenheid mogelijk maken in een gepolariseerde samenleving, is al een vorm van protest.'

Waarom werkt Netwerk DAK samen met Cordaid?
'Cordaid is al jaren een trouwe partner van Netwerk DAK. Jullie steun helpt niet alleen onze organisatie, maar ook onze lokale belangenbehartiging. Zo krijgen signalen uit onze inloophuizen en straatpastoraten een plek op de politieke agenda. Maar geld is niet de belangrijkste reden waarom we samenwerken. We spreken dezelfde taal. We delen hetzelfde mensbeeld en dezelfde waarden. Er is een duidelijke parallel: werken met gemeenschappen én opkomen voor rechtvaardig beleid.
Juist in een tijd waarin medemenselijkheid onder druk staat, is krachten bundelen met gelijkgestemden cruciaal. Samenwerken is geen luxe, maar noodzaak.'

Als je vooruitkijkt, overheerst dan zorg of hoop?
'Ik ben niet pessimistisch. Ik zie die vrouw van 84 voor me die iedere week met een grote pan zelf schoongemaakte spruitjes binnenkomt om voor anderen te koken. Dan denk ik: dít is er óók. De wereld van de stille, welwillende mens. Minder zichtbaar misschien, maar ongelooflijk krachtig.
Ja, de spanningen lopen op en de onveiligheid neemt toe. Maar het antwoord hierop blijft verrassend eenvoudig: openstaan voor de ander. Je laten raken. Nieuwsgierig blijven. De labeltjes vergeten en de mens blijven zien achter de woorden of het stemgedrag. Dat geeft hoop.' ■

'Juist in een tijd waarin medemenselijkheid onder druk staat, is krachten bundelen met gelijkgestemden cruciaal'

Zie meer info over Netwerk DAK op netwerkdak.nl

FOTOGRAFIE GEORGE BUSH OCEN/ CORDAID

Van slechtbetaalde bouwvakker tot succesvolle visboer

Christopher Musambi (22) werkte zich dagelijks in het zweet op bouwplaatsen in Oeganda. Voor een paar euro per dag, in gevaarlijke omstandigheden. Vaak was het afwachten of hij werkelijk betaald kreeg. Nu zet hij zijn eigen visteeltbedrijf op.

'Een beetje fatsoenlijk werk vinden was heel moeilijk,' vertelt Christopher Musambi. 'In de bouw ontbrak iedere professionele structuur. Dat maakt arbeiders erg kwetsbaar.'
Ondanks de zware omstandigheden bleef Christopher vastberaden. Helemaal toen hij hoorde over het WeWork-project, een programma van Cordaid dat jongeren aan werk helpt in het oosten van Oeganda, een van de armste regio's van het land.
Hij schreef hij zich in voor de trainingen, ook al had hij geen ervaring in de visteelt. Via het project kreeg Christopher een praktijkplek bij een kwekerij. Daar groeide hij snel uit tot een echte vakman: hij leerde drijvende kweekkooien bouwen en hoe je vis nauwkeurig sorteert op grootte.
Dat laatste bleek een cruciale vaardigheid te zijn. Vis moet namelijk op grootte worden ingedeeld, anders pikken de grotere exemplaren al het voer en blijven de kleinere achter. 'Dit is essentieel om de opbrengst te optimaliseren en het inkomen van kwekers te verhogen,' legt hij uit.
Wat Christopher verder vooral bijbleef, was hoe de trainers met hem omgingen. Fouten maken was geen probleem; het hoorde er gewoon bij. 'Mijn begeleider zei: "Elke dag is een nieuwe kans om te leren." Met mijn nieuwe kennis en vaardigheden hoop ik samen te werken met andere jonge ondernemers om zo het bedrijf verder uit te breiden.'
Christopher heeft een duidelijke boodschap voor jongeren in Oeganda: 'De kansen zijn er, als we bereid zijn anders te denken. Visteelt kan zwaar werk zijn, maar het is wel waardig werk en levert een goed inkomen op. We moeten de tijd nemen een vak te leren, als we onze toekomst zeker willen stellen.' ■

Pleidooi

Wie verdient er aan haatzaaien?

Oud-AIVD'er Jelle Postma is oprichter van non-profit onderzoeksplatform Justice for Prosperity. Met een klein team onderzoekt hij hoe desinformatie en polarisatie worden ingezet om democratieën te ondermijnen. Zijn missie: het verdienmodel van haatzaaien frustreren en mensen die doelwit zijn weerbaarder maken.

'Ik zie overal hetzelfde patroon. Destabilisering begint met angst en haatzaaien. Wereldwijd worden daarbij dezelfde thema's gebruikt: vrouwenrechten, lhbtiq+-rechten en migratie. Die worden gekoppeld aan gevoelens van verlies, onveiligheid en identiteit.

Als je mensen maar bang genoeg maakt, slaat angst om in woede. En woede leidt tot polarisatie: je bent vóór of tegen. De ruimte voor nuance en dialoog verdwijnt.

Dat gebeurt niet zomaar. We zien een ecosysteem waarin extremisten en influencers, populistische politici, ultraconservatieve denktanks en miljardairs en hun industrie elkaar versterken. De één verspreidt de boodschap in woord of daad, de ander legitimeert haar en de grote jongens verdienen er grof aan, electoraal of financieel.

Online algoritmes versterken die dynamiek. Angst verkoopt. Woede levert bereik op. Bereik betekent volgers, macht, stemmen en geld. Haat als verdienmodel.

Factchecks alleen zijn niet de oplossing. Want desinformatie werkt op emotie. Als iemand bang is, maak je weinig indruk met feiten en cijfers. Wat wél helpt, is blootleggen wie baat heeft bij de angst en de haat. En mensen weerbaar maken vóórdat ze doelwit worden.

Dat is precies wat wij bij Justice for Prosperity doen. We ontwikkelen lesmateriaal voor scholen, doen online en in het veld onderzoek naar verborgen geldstromen achter desinformatiecampagnes en leggen bloot hoe dit systeem werkt. Niet om mensen wantrouwend te maken, maar om hun kritisch denkvermogen te versterken.

Ook voor Cordaid zie ik een opdracht. Waar je ook werkt, je krijgt steeds vaker te maken met krachten die samenlevingen doelbewust proberen te ontwrichten. Dat vraagt om meer dan een klassieke risicoanalyse. Het vraagt om een sterke informatiepositie. Welke ideologische netwerken zijn actief achter de schermen? Welke desinformatiecampagnes worden voorbereid? Welke economische of geopolitieke belangen spelen mee? Wie dat pas ontdekt als een conflict escaleert, of als een resolutie het weer eens net niet heeft gehaald, is eigenlijk al te laat.

Dat betekent dat je meer moet investeren in kennis over de krachten die chaos aanjagen. Niet alleen *follow the money, m*aar ook *follow the fear* en *follow the hate.* Alleen zo kun je conflicten eerder zien aankomen en voorkomen dat je humanitaire werk wordt ondermijnd.

Uiteindelijk ligt de verantwoordelijkheid niet alleen bij onderzoekers of maatschappelijke organisaties. Iedere burger kan iets doen. Omarm de nuance. Voer stevige gesprekken op basis van feiten in plaats van emotie. Vraag jezelf af: klopt wat ik lees? Wie heeft er belang bij dat ik dit geloof? Wees kritisch op wat je consumeert, juist als het uit AI of een zoekmachine komt.

En tot slot: wees wat liever voor elkaar. Geef die onbekende eens een mandje in de supermarkt.

Veiligheid, bestaanszekerheid en identiteit... Deze kernwaarden worden gretig misbruikt door mensen die verdienen aan haat. Laten wij ze terugclaimen. Niet met meer polarisatie, maar met solidariteit, dialoog en menselijkheid. Door wat trotser te zijn op waar we voor staan. En wat minder naïef te zijn. Zo maken we onszelf én onze democratie weerbaarder.' ■

Justice for Prosperity is lid van CSPPS, een platform dat zich inzet voor vrede en veiligheid en onderdeel is van Cordaid.

FOTOGRAFIE JUSTICE FOR PROSPERITY

De Toegift
Welk ideaal wilt u nalaten?

FOTOGRAFIE MICKAEL FRANCI

Als u een ideaal wilt laten voortleven, loont het de moeite tijdig over uw toegift na te denken. Henk Korff (81) doneert al meer dan 30 jaar aan Cordaid en bezoekt graag onze donateursbijeenkomsten. Wat beweegt deze trouwe donateur? ‘Ik help andere mensen helpen.’

In voorbereiding op dit gesprek zocht u in uw administratie naar uw eerste donatie?
‘Ja dat klopt. Ik wist het niet meer precies en was er benieuwd naar. Mijn schenkingsakte voor Mensen in Nood, voorloper van Cordaid, dateert van 25 juni 1996. Daarvoor maakte ik losse bedragen over, maar ik kon niet meer achterhalen sinds wanneer. Ik doneer dus al ruim dertig jaar. Zo lang al, ik keek er zelf van op. Ik steun veel goede doelen en wissel daarin af, maar in al die jaren heb ik nooit een seconde getwijfeld over mijn steun aan Cordaid.’

Hoe verklaart u uw grote betrokkenheid?
‘Voor mijn pensionering was ik technicus bij een muziekstudio. Beroemde artiesten zoals Mick Jagger, Tina Turner, Elton John en BZN kwamen hier muziek opnemen, een geweldige tijd! Omdat mijn eerste vrouw en ik het goed hadden, wilden we graag anderen helpen. Het is ook iets wat ik van huis uit meekreeg. Maar ik had nu eenmaal geen beroep zoals arts, verpleegkundige, ingenieur of landbouwexpert, waarmee je letterlijk ter plaatse kunt helpen. Dus wij kozen voor financiële hulp aan goede doelen. Zo help ik andere mensen helpen. We vonden gezondheidsdoelen belangrijk en dat het geld terecht komt daar waar het nodig is. Helaas is mijn eerste vrouw overleden, maar ook mijn tweede vrouw kon zich goed vinden in de steun aan Cordaid.’

U bezoekt trouw onze bijeenkomsten?
‘Dat klopt. Het is een andere manier om onze betrokkenheid te tonen. Tot voor kort bezochten mijn vrouw en ik de bijeenkomsten samen. We maakten er een uitje van en gingen bijvoorbeeld na afloop eten in een authentiek Chinees restaurant in Den Haag. Dat deed ons denken aan onze mooie reis naar China. Verdrietig genoeg is ook mijn tweede vrouw overleden. Nu bezoek ik de bijeenkomsten in mijn eentje en maak er nog steeds een uitje van, door na afloop ergens wat lekkers te eten.’ ■

Ook een bijeenkomst bijwonen? Kijk voor meer informatie op cordaid.nl/aanmelden

Wilt u ook bijdragen aan een betere wereld voor volgende generaties? En een bestemming kiezen die het best bij u past? Neem voor een vrijblijvend gesprek contact op met Annemiek Buitelaar, notarieel jurist bij Cordaid. Zij staat u graag te woord en is tijdens kantooruren bereikbaar via 06 -22 52 82 98 of per mail Annemiek.Buitelaar@cordaid.nl.

Kijken

Documentaireserie met Ruben Terlou

Deze zomer zond de NPO de prachtige driedelige serie ‘Ruben en de verborgen strijd in Myanmar’ uit, van documentairemaker en fotograaf Ruben Terlou. Na de militaire staatsgreep in 2021 sluiten jongeren zich aan bij het gewapend verzet. Ruben en zijn cameraman Bruce Amende dringen door tot rebellengebied en geven de kijker een blik op de verborgen strijd van dit land.

Terug te zien via NPO-start: ruben-en-de-verborgen-strijd-van-Myanmar

Luister

De Grote Podcastlas

De Grote Podcastlas is de audioversie van je favoriete atlas. Wekelijks nemen de makers je mee op reis naar een ander land en vertellen over de geschiedenis, economie, politiek, cultuur, muziek etc. Leer in een uurtje een land kennen als nooit tevoren. Wat komt er verder aan bod? Eigenlijk gewoon alles waarvan je zou willen dat het vroeger in je atlas stond.

grotepodcastlas.nl

Doen

One Planet Expo

Ga op een interactieve ontdekkingsreis langs de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Met games, museumcollecties, beeld en tekst ontdek je wat deze wereldwijde doelen betekenen en waarom ze belangrijk zijn voor onze toekomst. Geef je mening, denk na over mogelijke oplossingen en ontdek welke rol jij zelf kunt spelen in een duurzame wereld. Aan het einde van je bezoek worden je antwoorden geanalyseerd. Zo ontdek je welk type wereldburger jij bent. Ontdek, denk mee, geef je mening en bepaal jouw eigen route naar een betere wereld! ■

Museon-Omniversum, Den Haag

DE THEMA’S VAN CORDAID:

GEZONDHEIDSZORG
Iedereen heeft recht op goede basisgezondheidszorg. We werken aan betaalbare en bereikbare gezondheidszorg voor iedereen.

NOODHULP
We bieden noodhulp aan mensen die getroffen zijn door rampen, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbaren.

ONDERWIJS
Een kind dat onderwijs krijgt, heeft kansen voor de toekomst. Daarom investeren we in goed onderwijs voor zowel jongens als meiden.

VOEDSEL EN INKOMEN
Wij zetten ons in voor de opbouw van duurzaam levensonderhoud en het creëren van banen.

KLIMAAT
In veel projecten helpen we mensen zich aan te passen aan het klimaat of om verdere klimaatverandering tegen te gaan.

GELIJKHEID
Niet alle mensen worden gelijk behandeld. Wij zorgen ervoor dat juist achtergestelde groepen ook participeren.

WATER
Water is van levensbelang. In landen waar we werken, is het nog steeds hard nodig nieuwe drinkwatervoorzieningen aan te leggen.

VEILIGHEID EN VREDE
We zoeken met mensen, gemeenschappen en overheden naar duurzame oplossingen voor conflicten, onrechtvaardigheid en onveiligheid.

ARMOEDEBESTRIJDING IN NL
In Nederland steunen we ook mensen die het moeilijk hebben, zoals dak- en thuislozen en mensen met schulden.

COLOFON
Zin geven is het donateursmagazine van Cordaid. Het blad verschijnt twee keer per jaar.
Adres Cordaid: Grote Marktstraat 45, 2511 BH Den Haag
Ibannummer: NL57INGB0000000934
Concept: Maters en Hermsen Journalistiek
Hoofdredactie: Cordaid
Tekst: Cordaid; Maters en Hermsen Journalistiek
Vormgeving: Maters en Hermsen Vormgeving
Drukwerk: Printman Made
Lithografie: Studio Boon

Wilt u in gesprek met ons, dan staan wij u graag te woord, ook over vragen die met het magazine te maken hebben. U kunt reageren door een mail te sturen naar info@cordaid.nl. Ook kunt u bellen met onze servicedesk, tijdens kantooruren: 070-3136233.

Algemeen Nut Beogende Instelling ANBI
CBF Erkend Goed Doel

De spreuk

'Als het erop aankomt, moet je er staan'

Frederieke Wolbers (24) uit Utrecht hoort dit al haar hele leven en ontdekte hoe Cordaid deze uitspraak in praktijk brengt.

'Deze woorden vormen de lijfspreuk van mijn moeder, die in een huisartsenpraktijk werkt. Tijdens een project voor Cordaid en Oxfam Novib ontdekte ik de gedrevenheid die hieruit spreekt, ook in ontwikkelingssamenwerking volop aanwezig is.
Ik heb geschiedenis in Groningen gestudeerd en ben net begonnen met de master *International Relations in Historical Perspective* in Utrecht. Via een minor over vrede en veiligheid kwam ik terecht in een project met vijf internationale medestudenten. We werkten aan de vraag: hoe vergroot je onder middelbare scholieren het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking?
Onze aanname was: je vindt iets pas belangrijk als je weet wat het inhoudt. We wilden laten zien dat ontwikkelingssamenwerking niet gaat om "een zak geld naar het buitenland brengen", maar dat het Nederland ook iets oplevert, zoals meer veiligheid.
We ontwikkelden een spel (zie pagina 4) met als grootste uitdaging: hoe vat je complexe scenario's samen op een kaart in slechts vier regels? Ons eerste schoolbezoek leerde ons dat het nog véél simpeler moest. Op een internationale school pakte het uiteindelijk goed uit: verschillende klassen kwamen met andere benaderingen om tot een oplossing te komen en er ontstond een levendige discussie.
Ben ik een idealist? Lastige vraag. Er gaat veel mis in de wereld. Grootse plannen sneuvelen vaak weer bij een volgend kabinet. Positief blijven is niet altijd makkelijk. Maar het project veranderde mijn beeld: ik zag hoeveel passie mensen in deze sector hebben. Hun idealisme geeft mij energie.
Ontwikkelingssamenwerking heeft het moeilijk, juist omdat mensen er weinig van weten. Er is nu veel aandacht is voor defensie als dé oplossing voor onze veiligheid. Maar feit is dat juist ontwikkelingssamenwerking een sleutelrol speelt bij het voorkómen van conflicten.' ■

FOTOGRAFIE MICKAEL FRANCI